

טענות - תרגול

1.

נתונות הטענות הבאות:

- כל מה שמוכתם הוא מלוכלך.
- כל מה שמלוכלך צריך כביסה.

איזו מהמסקנות הבאות נובעת בהכרח מהנתונים?

- (1) כל מה שצריך כביסה הוא מלוכלך
- (2) כל מה שמוכתם צריך כביסה
- (3) כל מה שצריך כביסה הוא מוכתם
- (4) מה שאינו מוכתם אינו צריך כביסה

2.

ידוע כי כל הכיסאות אינם נוחים.

קיומו של איזה מהבאים אינו אפשרי?

- (1) כיסא עם משענת שאינו נח
- (2) משהו נח שאינו כיסא
- (3) כיסא נח
- (4) משהו שאינו נח ואינו כיסא

3.

על מנת שמיץ התפוזים יהיה טעים, די בכך שתשתמש בתפוזים מסוג "שמוטי".

איזו מהטענות הבאות נכונה בהכרח?

- (1) אם תשתמש בתפוזים מסוג "שמוטי" מיץ התפוזים יהיה טעים
- (2) אם לא תשתמש בתפוזים מסוג "שמוטי" מיץ התפוזים לא יהיה טעים
- (3) אם מיץ התפוזים היה טעים, הרי שהשתמשת בתפוזים מסוג "שמוטי"
- (4) אם מיץ התפוזים לא היה טעים, הרי שהשתמשת בתפוזים מסוג "שמוטי"

4.

אייזיק, קצין הבאר הראשי, טען כי: "כל מי שמגדלת אפרו היא מגניבה".

מי מהבאות תסתור את טענתו של אייזיק?

- (1) מורטל, שגידלה אפרו אך איננה מגניבה
- (2) שולה, בחורה מגניבה שגידלה אפרו
- (3) תקווה, בחורה מגניבה שלא גידלה אפרו
- (4) אורטל, שאינה מגניבה אף שיש לה מכונית ספורט

5.

טענה א: תלמידי היסטוריה אוהבים כל משקה שיש בו אלכוהול.
טענה ב: תלמידי היסטוריה אוהבים כל משקה, מלבד יין לבן המכיל אלכוהול.

איזו מן הקביעות הבאות נכונה?

- (1) טענה א בהכרח נובעת מטענה ב
- (2) טענה ב בהכרח נובעת מטענה א
- (3) שתי הטענות סותרות זו את זו
- (4) שום טענה אינה נובעת מהטענה האחרת או סותרת אותה

6.

טענה א: כל הבלונדינים מורחים קרם הגנה, ולא מורחים אף קרם אחר.
טענה ב: איה הגיינגיית מורחת קרם לחות.

איזו מן הקביעות הבאות נכונה?

- (1) מטענה א בהכרח נובעת טענה ב
- (2) מטענה ב בהכרח נובעת טענה א
- (3) שתי הטענות סותרות זו את זו
- (4) שום טענה אינה נובעת מהטענה האחרת או סותרת אותה

7.

גידי: "בארון שלי, כל החולצות הקצרות עשויות משי."
ענת: "רק בארון שלי יש חולצות עשויות כותנה."

איזו מן המסקנות הבאות נובעת **בנפרד** הן מדבריו של גידי והן מדבריה של ענת?

- (1) אין חולצות משי בארון של ענת
- (2) אין חולצות כותנה ארוכות בארון של גידי
- (3) אין חולצות כותנה קצרות בארון של גידי
- (4) אין חולצות משי בארון של גידי

8.

קפטן סטובינג טען: "מי שיוצא להפליג בים לא חושב על היבשה".

מי מהבאים יסתור את טענתו של קפטן סטובינג?

- (1) סמי, שלא יצא להפליג בים ולא חשב על היבשה
- (2) עזרא, שיצא להפליג בים ולא חשב על היבשה
- (3) שמעון, שלא חשב על היבשה אף שיצא לים
- (4) רחמים, שחשב על היבשה בעת שיצא להפליג בים

9. טענה: אין מטוסים שאינם חמקנים.

קיומו של איזה מהבאים אינו אפשרי?

- (1) חמקן שאינו מטוס
- (2) מטוס חמקן
- (3) מטוס שאינו חמקן
- (4) אופנוע שאינו חמקן

10. ידוע כי -

- ציון פסיכומטרי הגבוה מ-650 הוא תנאי הכרחי על מנת להתקבל ללימודי אדריכלות.
- ציון פסיכומטרי הגבוה מ-650 הוא תנאי מספיק על מנת להתקבל ללימודי פיזיקה גרעינית.

לפיכך בהכרח:

- (1) מי שהתקבל ללימודי פיזיקה גרעינית יכול להתקבל ללימודי אדריכלות
- (2) מי שהתקבל ללימודי אדריכלות יכול להתקבל ללימודי פיזיקה גרעינית
- (3) אין מי שיכול להתקבל גם ללימודי אדריכלות וגם ללימודי פיזיקה גרעינית
- (4) יש מי שהתקבל גם ללימודי אדריכלות וגם ללימודי פיזיקה גרעינית

11. טענה א: רון מוכן לאכול כל מאכל אירופאי.

טענה ב: רון מוכן לאכול כל מאכל שהוא, ובלבד שאינו מהמטבח האיטלקי.

אם ידוע שאיטליה מצויה באירופה, איזו מן הקביעות הבאות נכונה?

- (1) מטענה א בהכרח נובעת טענה ב
- (2) מטענה ב בהכרח נובעת טענה א
- (3) שתי הטענות סותרות זו את זו
- (4) שום טענה אינה נובעת מהטענה האחרת או סותרת אותה

12. נתון א': בביתו של יצחק אין רהיטים, מלבד רהיטי עץ.

נתון ב': רק בביתו של יוסף יש רהיטים עתיקים.

איזו מהטענות הבאות נובעת מכל אחד מהנתונים בנפרד?

- (1) אין רהיטים עתיקים מעץ
- (2) אין בביתו של יצחק רהיטים עתיקים מעץ
- (3) אין בביתו של יוסף רהיטים עתיקים מעץ
- (4) אין בביתו של יצחק רהיטים עתיקים מנחושת

13.

ידוע כי לכל הילדים הגבוהים אין אימא פולניה.

קיומו של איזה מהבאים אינו אפשרי?

- (1) ילד שאינו גבוה ויש לו אימא פולניה
- (2) אימא פולניה שיש לה ילד גבוה
- (3) ילד גבוה שאין לו אימא פולניה
- (4) ילד שאינו גבוה ואין לו אימא פולניה

14.

נתונים:

- יש צפרדעים ארסיות.

- כל החיות הארסיות הן מסוכנות.

איזו מהטענות הבאות נכונה בהכרח?

- (1) חלק מהחיות המסוכנות הן צפרדעים
- (2) חלק מהחיות הארסיות אינן צפרדעים
- (3) רק צפרדעים ארסיות הן מסוכנות
- (4) מי שאינו מסוכן אינו צפרדע

15.

נתון: כדי לקבל ציון 'מצויף' בפרק המילולי, חייב הנבחן לכתוב חיבור ברמה גבוהה, אך אין בזאת כדי להבטיח שיקבל ציון 'מצויף'.

איזה מהמשפטים הבאים נכון בהכרח?

- (1) כל הנבחנים שלא קיבלו ציון 'מצויף' בפרק המילולי, לא כתבו חיבור ברמה גבוהה
- (2) כל הנבחנים שלא כתבו חיבור ברמה גבוהה, לא קיבלו ציון 'מצויף' בפרק המילולי
- (3) כל הנבחנים שכתבו חיבור ברמה גבוהה, קיבלו ציון 'מצויף' בפרק המילולי
- (4) כל המשפטים הנ"ל נכונים בהכרח

16.

לפני שלושה מבקרי מסעדות הוצגו הנתונים הבאים, נתון אחד לפני כל אחד מהם:

- רק בקיץ יש מסעדות שפתוחות אחרי תשע בערב.

- בחורף, כל המסעדות פתוחות עד שש בערב לכל היותר.

- שעת הסגירה של כל מסעדה סינית היא בין שש בערב לכל המוקדם ושמונה בערב לכל המאוחר.

באיזו מהעובדות הבאות כל אחד מהמבקרים יכול להיות בטוח?

- (1) אין מסעדה סינית הפתוחה בקיץ
- (2) בחורף, אין מסעדה סינית פתוחה בשעה עשר בערב
- (3) בחורף, כל מסעדה סינית סוגרת בשעה שש בערב
- (4) באביב, מסעדה סינית סוגרת לכל המאוחר בתשע בערב, ולכל המוקדם בשש בערב

17.

על השחקנים בסרט "אני צועק" ידוע כי:

- כשטוד נמצא בסצנה, גם מייקל נמצא בסצנה.
- כשמייקל נמצא בסצנה, בריאן אינו בסצנה.
- כשבריאן אינו בסצנה, גם ג'סטין אינו בסצנה.

איזו מהמסקנות הבאות נובעת בהכרח מהנתונים?

- (1) אם מייקל נמצא בסצנה, גם טד נמצא בסצנה
- (2) אם טד נמצא בסצנה, ג'סטין אינו בסצנה
- (3) אם מייקל אינו בסצנה, גם ג'סטין אינו בסצנה
- (4) אם ג'סטין אינו בסצנה, גם מייקל אינו בסצנה

18.

טענה א': כל הסטודנטים ממורמרים.

טענה ב': כל הסטודנטים רעבים.

טענה ג': כל הממורמרים רעבים.

איזה מהמשפטים הבאים נכון בנוגע לטענות הללו?

- (1) טענה א' נובעת מצירוף הטענות ב' ו-ג'
- (2) טענה ב' נובעת מצירוף הטענות א' ו-ג'
- (3) טענה ג' נובעת מצירוף הטענות א' ו-ב'
- (4) שום טענה אינה נובעת מצירוף הטענות האחרות

19.

נתונים:

- יש בלשנים הרעבים ללחם.

- כל האנשים הרעבים ללחם הם מאושרים בחלקם.

איזו מהטענות הבאות נכונה בהכרח?

- (1) מי שאינו מאושר בחלקו, אינו בלשן
- (2) לפחות חלק מהאנשים שרעבים ללחם אינם בלשנים
- (3) רק בלשנים הרעבים ללחם מאושרים בחלקם
- (4) לפחות חלק מהאנשים המאושרים בחלקם הם בלשנים

20.

הגדרה: 'טיעון עשיר' הוא טיעון המורכב משתי טענות ומסקנה הנובעת בהכרח מצירוף של שתי הטענות, אך אינה נובעת משום טענה בנפרד.
איזו מהמסקנות הבאות תשלים את הטענות שלהלן לטיעון עשיר?
טענה א': כל מי שאוכל בקלאווה מקבל כאב ראש.
טענה ב': רוב הבריטים אוכלים בקלאווה בראש השנה.
מסקנה: _____.

- (1) יש אנשים שלא אוכלים בקלאווה
- (2) רוב הבריטים מקבלים כאב ראש בראש השנה
- (3) בריטים שלא אוכלים בקלאווה לא מקבלים כאב ראש
- (4) מי שלא קיבל כאב ראש, לא אכל בקלאווה

21.

- שירה שרה כל שיר בלוז שמבקשים ממנה, ולעולם אינה שרה שירי קאנטרי.
- שירן שרה כל שיר ששירה שרה.
אל שירה ושירן הגיעו שתי בקשות לשירי בלוז, ושתי בקשות לשירי קאנטרי.

מה אינו אפשרי?

- (1) שירן לא שרה שיר בלוז
- (2) שירן שרה שיר קאנטרי
- (3) שירן לא שרה שיר קאנטרי
- (4) שירה שרה שיר בלוז

22.

גומות חן בלחיים הן תנאי הכרחי כדי להתקבל לגן 'לולה', אך אינן תנאי מספיק.
גומות חן בלחיים הן תנאי מספיק כדי להתקבל לגן 'רונה', אך אינן תנאי הכרחי.

לפיכך בהכרח -

- (1) אין ילד שהתקבל גם לגן 'לולה' וגם לגן 'רונה'
- (2) כל הילדים שהתקבלו לגן 'רונה' יכולים להתקבל לגן 'לולה'
- (3) יש ילדים שהתקבלו גם לגן 'לולה' וגם לגן 'רונה'
- (4) כל הילדים שהתקבלו לגן 'לולה' יכולים להתקבל לגן 'רונה'

- 23.** על התלמידים בכיתה ג' ידוע כי:
- כשאביתר חולה גם בר חולה.
  - כשבר חולה, גבריאל אינו חולה.
  - כשגבריאל אינו חולה, גם דורון אינו חולה.

אינו מהמסקנות הבאות נובעת בהכרח מהנתונים?

- (1) אם בר חולה, גם אביתר חולה
- (2) אם אביתר חולה, דורון אינו חולה
- (3) אם בר אינו חולה, גם דורון אינו חולה
- (4) אם דורון אינו חולה, גם אביתר אינו חולה

24. רק אחד מארבעת המשפטים שלפניכם הוא בעל היגיון פנימי. איזהו?

- (1) מהעובדה שרק בעל גיפ יכול להיות נטול כריזמה, נובע שאם יש לאלון גיפ, הוא כריזמטי
- (2) מהעובדה שכל מי שנועל נעלי פרווה יכול להיות רומנטיקן, נובע שלא ייתכן שארז נועל נעלי פרווה וגם רומנטיקן
- (3) מהעובדה שרק בעל חללית יכול להיות בעל שני לבבות, נובע שאם דונה בעלת שני לבבות, אזי היא גם בעלת חללית
- (4) מהעובדה שרק מנהלים יכולים לשחק גולף, נובע שאם יעקב הוא מנהל, הוא גם משחק גולף

25. לפניכם שתי טענות:
א. לוטן מכינה פנקייקים רק למי שלא יכול להכין לעצמו פנקייקים.
ב. לוטן מכינה לעצמה פנקייקים.

איזו מהאפשרויות הבאות נכונה בנוגע לטענות הללו?

- (1) מטענה א בהכרח נובעת טענה ב
- (2) מטענה ב בהכרח נובעת טענה א
- (3) שתי הטענות סותרות זו את זו
- (4) שום טענה אינה נובעת מהטענה האחרת או סותרת אותה

26.

נתונות שתי טענות:

- א. בכל חנות בגדים יש חצאיות.
- ב. רק בחנויות יכולות להיות חצאיות.

קיומה של חנות מזכרות שאין בה חצאיות -

- (1) מפריך את טענה א, אך לא את טענה ב
- (2) מפריך את טענה ב, אך לא את טענה א
- (3) מפריך את שתי הטענות
- (4) אינו מפריך אף אחת משתי הטענות

27.

נתונות שתי הטענות:

- א. לכל החיילים הקרביים יש מפקד קשוח.
- ב. יש קשוח מטורף שהוא המפקד של כל החיילים הקרביים.

איזו מהמשפטים הבאים נכון:

- (1) שתי הטענות נובעות זו מזו
- (2) שתי הטענות סותרות זו את זו
- (3) הטענה הראשונה נובעת מהטענה השנייה, והטענה השנייה אינה נובעת מהטענה הראשונה
- (4) הטענה השנייה נובעת מהטענה הראשונה, והטענה הראשונה אינה נובעת מהטענה השנייה

28.

נתונות שתי טענות:

- א. שועלים לא מיללים בלילות של ירח מלא.
- ב. שועלים סיביריים לא מיללים לעולם.

שולי הוא שועל סיבירי. לא ייתכן ששולי -

- (1) סתר את שתי הטענות יחד
- (2) לא סתר אף אחת משתי הטענות
- (3) סתר את טענה א ולא סתר את טענה ב
- (4) סתר את טענה ב ולא סתר את טענה א

29. אברהם: "תנאי _____ כדי להימנות על האבות המייסדים של האומה הוא _____".
אהרון: "אין זה נכון - אני מעודי לא ביקרתי בירושלים ואינני נמנה על האבות המייסדים של האומה."

איזו מהתשובות הבאות תשלים את דבריו של אברהם באופן ההגיוני ביותר?

- (1) הכרחי / לבקר בירושלים
- (2) מספיק / לא לבקר בירושלים
- (3) הכרחי / לא לבקר בירושלים
- (4) מספיק / לבקר בירושלים

30. נתונים:

- א. רק תושבי קריית-שמונה מבליים במועדון "צפון".
- ב. כל תושבי אילת מבליים במועדון "דרום".
- ג. כל תושב מבלה במועדון על שם האזור בו הוא גר.

בהנחה שקריית-שמונה היא בצפון, אילת היא בדרום, שכל אדם מבלה במועדון אחד בלבד ושאין אדם המתגורר גם בקריית-שמונה וגם באילת, איזו מהטענות הבאות נובעת מכל אחד מהנתונים **בנפרד**?

- (1) אין תושב אילת שמבלה במועדון "צפון"
- (2) אין בליין במועדון "דרום" שגר בקריית-שמונה
- (3) שמוליק, תושב אילת, מבלה במועדון "דרום"
- (4) בלייני מועדון "מרכז" הם אינם תושבי אילת ואינם תושבי קריית-שמונה

תשובות

10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	שאלה
2	3	4	3	4	3	1	1	3	2	תשובה

20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	שאלה
2	4	2	2	2	2	1	2	4	3	תשובה

30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	שאלה
1	2	3	3	4	3	3	2	4	1	תשובה